

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Martinou Kotouček Mikoláškovou ve věci

žalobkyně: **E. P.**, narozená X
bytem X

zastoupená zákonnou zástupkyní M. P.
bytem X

právně zastoupená advokátem Mgr. Štěpánem Janáčem
sídlem Na Poříčí 1041/12, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 00 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 2. 2025, č. j. MPSV-2025/53763-925,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 2. 2025, č. j. MPSV-2025/53763-925, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení 18 404,10 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám jejího zástupce Mgr. Štěpána Janáče, advokáta.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

Odůvodnění:

1. Úřad práce ČR – krajská pobočka v Příbrami (dále jen „úřad práce“) rozhodnutím ze dne 28. 4. 2023, č. j. 13959/2023/MEL (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), zamítl návrh žalobkyně ze dne 1. 2. 2023 na změnu výše příspěvku na péči od února 2023 a rozhodl, že příspěvek na péči se bude poskytovat ve výši 6 600 Kč měsíčně.
2. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl odvolání žalobkyně a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.
3. Žalobkyně se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení napadeného rozhodnutí.

Obsah žaloby

4. Žalobkyně namítá, že žalovaný překročil předmět řízení, když v napadeném rozhodnutí posuzoval i otázky, které nebyly v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí namítány. Žalobkyně podala návrh na zvýšení příspěvku na péči pro osobu do 18 let věku, kterou v průběhu řízení opakovaně odůvodňovala nezvládnutím základní životní potřeby (dále též „ZŽP“) mobilita (pro zbývající ZŽP, tj. stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, péče o zdraví, osobní aktivity, trval stav, že je nezvládá). Odvolání ze dne 12. 12. 2023, ve znění jeho doplnění ze dne 13. 12. 2023, omezila pouze na přezkum v souvislosti se ZŽP mobilita a péče o zdraví, které byly v prvostupňovém rozhodnutí shledány jako zvládané. Žalovaný však prvostupňové rozhodnutí přezkoumal i ve vztahu k ZŽP tělesná hygiena a přehodnotil ji nově jako zvládanou. Podle žalobkyně tak žalovaný postupoval v rozporu s § 89 odst. 2 větou druhou zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“).
5. Žalobkyně považuje hodnocení ZŽP tělesná hygiena v napadeném rozhodnutí za nepřezkoumatelné a za rozporné s podklady rozhodnutí, neboť její zdravotní stav odůvodňuje vyšší stupeň závislosti, než je II. stupeň. Žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel z opakovaného posudkového hodnocení zdravotního stavu žalobkyně provedeného posudkovou komisí, a to zejména z doplňujícího posudku ze dne 15. 1. 2025, podle kterého žalobkyně ZŽP tělesná hygiena zvládá, avšak neodůvodnil odklon od dřívějšího hodnocení, podle kterého tuto ZŽP (opakovaně) nezvládala. Dospěl proto k chybnému závěru, že nezvládá pouze pět ZŽP, a je tedy závislá na pomoci jiné osoby jen ve II. stupni (středně těžká závislost). Doplňující posudek ze dne 15. 1. 2025 však nelze považovat za úplný a přesvědčivý.
6. Žalobkyně trpí těžkým pohybovým postižením, které ji limituje v běžném pohybu, v aktivitách i ve vzdělávacím procesu a je plně závislá na dopomoci druhé osoby. Dále je výrazně limitována bolestmi pohybového aparátu, které jsou důsledkem jejího onemocnění. Podle lékařských zpráv se jedná o vzácné a zároveň závažné onemocnění, které nemá kauzální léčbu a není předpoklad zlepšení klinického stavu. Naopak zdravotní stav žalobkyně se v průběhu doby zhoršuje. Žalobkyně v důsledku svého onemocnění nezvládá nejméně šest ZŽP vč. tělesné hygieny, což u osob ve věku do 18 let odpovídá III. stupni závislosti (těžká závislost). Už v průběhu odvolacího řízení poukazovala na řadu podkladů, které svědčí o nezvládnutí sporných ZŽP, a které nebyly náležitě vypořádány. Ve správním řízení bylo detailně popsáno (zejména v podání matky žalobkyně ze dne 28. 1. 2025), že žalobkyně není schopna provádět ani základní úkony osobní hygieny bez intenzivní pomoci. Druhá osoba musí žalobkyni fyzicky asistovat od začátku do konce hygieny, Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

počínaje vstupem do koupelny a na toaletu (otevření dveří, usazení), puštění a nastavení teploty vody, pomocí při sprchování/koupeli (mytí a oplachování těla, manipulace s hygienickými prostředky), až po výstup z vany a osušení těla.

7. Posudková komise při určování stupně závislosti, resp. posuzování ZŽP tělesná hygiena uvedené relevantní skutečnosti buď pominula, nebo je nehodnotila v kontextu, a stav závislosti žalobkyně bagatelizovala. Např. nesprávně konstatovala, že přítomnost další osoby při provádění tělesné hygieny je pouze „*preventivní*“ pro zvýšení jistoty a předcházení pádu. Výše popsané skutečnosti svědčící o neschopnosti žalobkyně samostatně provádět jednotlivé úkony tělesné hygieny nikdy nebyly zpochybněny. Pomoc má charakter přímé fyzické asistence u většiny dílčích úkonů hygieny, nejde tedy o pouhý dozor. Posudkový závěr, že žalobkyně ZŽP tělesná hygiena zvládá, nemá oporu v provedeném dokazování. Dále posudková komise argumentuje tím, že žalobkyně umí používat tablet a mobil, což však nelze zaměňovat za schopnost poradit si s běžnými předměty v domácnosti vyžadujícími sílu stisku či jemnou motoriku. Posudková komise také navrhuje hypotetické „*facilitátory*“ pro hygienu, aniž by bylo jasné, co tím míní a zda jsou vůbec reálně dostupné (např. blíže neurčené „*jednoduché pákové baterie*“ či „*pasta v tenkém balení*“). Tyto úvahy komise nezaložila na konkrétních podkladech a nerefletovala, že ani škola či rodiče nedokáží žalobkyni zajistit pomůcky, o nichž komise teoretizuje. Posudková komise se tak nevypořádala s praktickými aspekty života žalobkyně a bagatelizovala její obtíže. Výsledný posudkový závěr je proto nutné považovat za nepřesvědčivý. Kromě toho posudková komise uznala, že žalobkyně potřebuje každodenní mimořádnou péči jiné osoby, což je kritérium typické spíše pro vysoký stupeň závislosti (zákonem zmíněno explicitně u IV. stupně). Žalobkyně je sice odkázána na mimořádnou každodenní péči, tedy intenzivní pomoc, což posudek sice připouští, ale přesto setrvává u hodnocení, že je žalobkyně závislá na pomoci jiné fyzické osoby ve II. stupně závislosti. Tento zjevný rozpor mezi popisem závislosti a výsledným zařazením poukazuje na nesprávné vyhodnocení věci.
8. Posudková komise navíc neodůvodnila rozpor s dřívějšími posudkovými hodnoceními, podle kterých žalobkyně ZŽP tělesná hygiena nezvládá. Od jejich vypracování nedošlo k žádnému objektivnímu zlepšení zdravotního stavu žalobkyně. Má stále stejné potíže a bolesti, trpí opakovanými úrazy (v posledních dvou letech úrazy kolene – viz zprávy obsažené ve spisu). Zlepšení zdravotního stavu neplyne ani z posudků posudkové komise, naopak je v něm uvedeno, že zdravotní stav žalobkyně je „*dlohodobě nepříznivý*“. Neexistuje tedy žádné vysvětlení, proč by žalobkyně nově měla ZŽP tělesná hygiena zvládat. Dle ustálených principů správního řízení i soudního přezkumu platí, že při přehodnocování stupně závislosti je třeba vycházet i z předchozích posudkových zhodnocení a odlišné hodnocení totožných činností musí být přesvědčivě odůvodněno, nejlépe poukazem na zlepšení zdravotního stavu. V daném případě nebylo prokázáno, že by se zdravotní stav žalobkyně jakkoli zlepšil; naopak do spisu přibyly důkazy o zhoršení stavu (lékařské zprávy o opakovaných nehojících se ranách na koleni z října 2024 a ledna 2025).
9. Žalovaný pochybil, když neúplné a nepřesvědčivé hodnocení zdravotního stavu žalobkyně bez dalšího akceptoval a založil na něm napadené rozhodnutí. Měl vyzvat posudkovou komisi k doplnění posudku a vysvětlení sporných bodů, na které žalobkyně upozorňovala, případně ustanovit znalce z oboru zdravotnictví (klinické obory) pro posouzení schopnosti žalobkyně zvládat sporné úkony. To však neučinil, ani se s námitkami a důkazy uplatněnými v odvolacím řízení dostatečně nevypořádal sám. V napadeném rozhodnutí pouze opakuje

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

závěry posudku posudkové komise a shrnuje obecné principy, avšak nereaguje na konkrétní námitky. Napadené rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné, neboť nelze zjistit, jak se s námitkami žalobkyně vypořádal, resp. zda je vůbec vzal v potaz.

Obsah vyjádření žalovaného

10. Žalovaný považuje žalobu za nedůvodnou. Je přesvědčen, že v doplňujícím posudku ze dne 15. 1. 2025 se posudková komise dostatečně vyjádřila k ZŽP tělesná hygiena, kterou shledala jako zvládanou. U žalobkyně nebyly popsány výrazné svalové atrofie, středně těžké či těžké parézy apod. Významná funkční ztráta dominantní horní končetiny nebo podstatné omezení funkce obou horních končetin různé etiologie plně objektivizována nebyla. Žalovaný uvedl, že i ze skutečností popsaných v záznamu ze sociálního šetření je patrné, že žalobkyně nevyužívá kromě elektrického kartáčku na zuby žádné facilitátory, byť v současné době je poměrně široký výběr daných facilitátorů (elektrické dotykové zásobníky prakticky na cokoliv – mýdlo, gel, šampon, pasta v tenkém balení, jednoduché pákové baterie apod.).
11. Žalovaný uzavřel, že zdravotní stav žalobkyně byl řádně a objektivně posouzen. V napadeném rozhodnutí se vypořádal se všemi námitkami. Doplňující posudky posudkové komise ze dne 30. 11. 2023 a ze dne 15. 1. 2025 považuje za úplné, objektivní a přesvědčivé.

Replika žalobkyně

12. Žalobkyně v replice zopakovala žalobní námitky a dále uvedla, že ZŽP tělesnou hygienu nezvládá v přijatelném standardu ani s využitím běžných pomůcek. I při maximální snaze potřebuje soustavnou pomoc druhé osoby.
13. Při stanovení stupně závislosti žalovaný nesprávně vyhodnotil funkční důsledky jejího zdravotního stavu. Podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále jen „zákon o sociálních službách“), a vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách (dále jen „prováděcí vyhláška“), se posuzuje, zda osoba není schopna zvládat potřebu v přijatelném standardu ani za použití běžných pomůcek či úprav prostředí. Žalovaný však zaměnil „*částečné zvládání s dopomocí*“ za „*zvládání*“. Tvrdí-li, že žalobkyně hygienu „*zvládá s dohledem či pomocí*“, pak ve skutečnosti přiznává, že ji nezvládá sama. Účelem příspěvku na péči je právě kompenzovat situaci, kdy člověk potřebuje pomoc jiné osoby při základních životních úkonech. Posouzení žalovaného postrádá logiku a ignoruje definici posuzovaných schopností. Pokud je nutná soustavná asistence druhé osoby, nemůže jít o samostatné zvládání dané potřeby. V tomto ohledu jsou posudek a navazující napadené rozhodnutí vnitřně rozporné a nepřezkoumatelné, neboť nerespektují vymezení ZŽP v příslušných předpisech.
14. Žalobkyně navrhla, aby soud k prokázání rozhodných skutečností provedl výslech matky žalobkyně. Jako osoba denně pečující může detailně popsat, jakým způsobem je žalobkyni poskytována pomoc při tělesné hygieně a dalších úkonech, a vyvrátit tak domněnku, že by snad žalobkyně některé úkony zvládala samostatně. Dále navrhla, aby nechal vypracovat znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví klinická medicína (případně dětská neurologie či rehabilitační lékařství). Znalecký posudek by nezávisle zhodnotil míru, v jaké je žalobkyně schopna bez cizí pomoci zvládat základní životní potřeby. Zejména navrhuje znalecky posoudit otázku, zda objektivně dokáže či nedokáže sama provádět úkony osobní

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

hygieny (mytí, koupání, toaleta apod.) v odpovídajícím standardu. Tento důkaz navrhuje k přezkoumání závěrů posudku posudkové komise. Znalecký posudek by spolehlivě ozřejmil rozsah závislosti žalobkyně na pomoci jiné osoby.

Podstatný obsah správního spisu

15. Podle posudku posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Mělník (dále jen „OSSZ“) ze dne 12. 11. 2018 žalobkyně ke dni 1. 10. 2018 nezvládala tři ZŽP (stravování, péče o zdraví, osobní aktivity). Považovala se proto za osobu do 18 let věku závislou na pomoci jiné osoby v I. stupni (lehká závislost). Důvodem nezvládání ZŽP bylo onemocnění Ehlers-Danlosův syndrom.
16. Úřad práce rozhodnutím ze dne 3. 12. 2018, č. j. 45192/2018/MEL (dále jen „rozhodnutí ze dne 3. 12. 2018“), žalobkyni snížil příspěvek na péči z 6 600 Kč na 3 300 Kč měsíčně (I. stupeň; lehká závislost), a to od prosince 2018. Vyšel z posudku ze dne 12. 11. 2018. (Toto rozhodnutí není součástí spisu, ale je rekapitulováno v rozhodnutí žalovaného uvedeného v odstavci níže – žalobkyně nerozporovala obsah tohoto rozhodnutí, proto soud žalovaného nevyzýval k doplnění správního spisu o tento podklad – *pozn. soudu*)
17. Žalovaný rozhodnutím ze dne 18. 7. 2019, č. j. MPSV-2019/149368-912 (dále jen rozhodnutí ze dne 18. 7. 2019“), změnil rozhodnutí úřadu práce ze dne 3. 12. 2018 tak, že žalobkyni ponechal příspěvek na péči i nadále v původní výši 6 600 Kč měsíčně od prosince 2018. Žalovaný vyšel z posudku posudkové komise ze dne 21. 6. 2019, podle kterého žalobkyně z důvodu výše uvedeného onemocnění nezvládala cekem pět ZŽP (stravování, oblékání a obouvání, **tělesná hygiena**, péče o zdraví, osobní aktivity). Proto se považovala za osobu do 18 let věku závislou na pomoci jiné osoby ve II. stupni (středně těžká závislost). Žalovaný v tomto rozhodnutí citoval závěry Posudkové komise, která mimo jiné konstatovala, že žalobkyně „*nezvládá sama také úkony tělesné hygieny.*“
18. Dne 1. 2. 2023 žalobkyně podala u úřadu práce návrh na změnu výše příspěvku na péči z důvodu zhoršení zdravotního stavu.
19. Úřad práce dne 24. 2. 2023 provedl sociální šetření. V záznamu ze sociálního šetření je k ZŽP tělesná hygiena uvedeno, že při čištění zubů musí matka vymačkat pastu na kartáček. Používá el. kartáček, aby se při této činnosti tak neunavovala. Při koupání ve vaně je vždy přítomna matka – ve vaně může být max. 10 minut. Neotevře šampon, sprchový gel. Tam, kde je kohoutek, nedokáže pustit vodu. Problém je i s některými pákovými bateriemi mimo domov. Nezmačkne zásobník na mýdlo. Sušení jen dotykem a zlehka, aby se neporanila kůže. Má suchou kůži – nutno promazávat. Nemůže nosit gumičky do vlasů. Nerozčese si vlasy.
20. Úřad práce si od OSSZ vyžádal posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Podle posudku posudkového lékaře OSSZ ze dne 13. 4. 2023 žalobkyně nezvládá čtyři ZŽP: stravování, oblékání a obouvání, **tělesná hygiena**, osobní aktivity (jako zvládnutá byla nově vyhodnocena ZŽP péče o zdraví – *pozn. soudu*). Proto se považuje za osobu do 18 let věku závislou na pomoci jiné osoby ve II. stupni (středně těžká závislost). Posudkový lékař mimo jiné konstatoval, že žalobkyně tělesnou hygienu zvládá pouze s dopomocí.

21. Prvostupňovým rozhodnutím úřad práce zamítl žádost žalobkyně na změnu výše příspěvku na péči od února 2023 a rozhodl, že příspěvek na péči se bude poskytovat ve výši 6 600 Kč měsíčně (II. stupeň). Vyšel přitom z posudku ze dne 13. 4. 2023.
22. Žalobkyně se proti prvostupňovému rozhodnutí odvolala s tím, že její zdravotní dokumentace svědčí o tom, že jí náleží vyšší stupeň příspěvku na péči.
23. Žalovaný si od posudkové komise vyžádal nové posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Podle posudku posudkové komise ze dne 14. 9. 2023 ve znění opravy ze dne 19. 9. 2023 (dále jen „posudek ze dne 14. 9. 2023“) žalobkyně nezvládá pět ZŽP: mobilita, stravování, oblékání a obouvání, **tělesná hygiena**, osobní aktivity (jako nezvládnutá byla přehodnocena ZŽP mobilita, jako zvládnutá byla vyhodnocena ZŽP péče o zdraví – *pozn. soudu*). Proto se považuje za osobu do 18 let věku závislou na pomoci jiné osoby ve II. stupni (středně těžká závislost). V posudkovém závěru je uvedeno, že žalobkyně je téměř 15letá dívka, u které byl prokázán syndrom Ehlers Danlos (porucha pojivové tkáně – kolagenu či jiné složky pojivové tkáně). Difúzní svalové působení je důsledkem neschopnosti udržet izometrickou svalovou kontrakci, což v kombinaci s hypermobilitou zásadně limituje výkon žalobkyně v lokomoci i aktivitách ADL. Dále jsou pohybové dovednosti žalobkyně zhoršeny po úrazu pravého kolene v únoru 2022. Dalšími klinickými projevy jsou u ní zvýšená únava, ochablost, zranitelnost a hyperelastická kůže, cévní fragilita, tedy i zvýšená tvorba hematomů. Rozsah duševních, mentálních a smyslových funkčních schopností je dostatečný k pravidelnému zvládání ZŽP. Pro tělesné postižení se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který trvale omezuje funkční schopnosti nutné pro zvládání ZŽP v přijatelném standardu. Výše vyjmenované ZŽP žalobkyně není bez pomoci jiné fyzické osoby schopna zvládat trvale, každodenně, v přijatelném standardu ani za využití běžných pomůcek. Nutné se jeví plné využívání facilitátorů. Oproti posudku posudkového lékaře OSSZ ze dne 13. 4. 2023 bylo z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zohledněno i nezvládání ZŽP mobilita. Sociální šetření bylo zhodnoceno v kontextu se zdravotní dokumentací, která dostatečně dokumentuje zdravotní stav žalobkyně.
24. Žalobkyně ve vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 2. 10. 2025 namítala, že nezvládá ani ZŽP péče o zdraví a podrobně rozvedla skutečnosti, které o tom mají svědčit.
25. Žalovaný si od posudkové komise vyžádal doplňující posudek. Posudková komise v doplňujícím posudku ze dne 30. 11. 2023 dospěla k závěru, že žalobkyně nezvládá pět ZŽP: mobilita, stravování, oblékání a obouvání, péče o zdraví, osobní aktivity (jako nezvládnutá byla přehodnocena ZŽP péče o zdraví, jako zvládnutá byla nově přehodnocena ZŽP tělesná hygiena – *pozn. soudu*). Proto se považuje za osobu do 18 let věku závislou na pomoci jiné osoby ve II. stupni (středně těžká závislost). Posudková komise v posudkovém závěru nad rámec svého předchozího posudku ze dne 14. 9. 2023 konstatovala, že na základě další dokumentace bylo nově uznáno nezvládání ZŽP péče o zdraví (viz především nutnost soustavné rehabilitace, důvodem není v žádném případě věk 15 let, ani postižení mentální, mentálně postižená není). Podle posudkové komise však nebyl zjištěn medicínský důvod pro nezvládání ZŽP tělesná hygiena. Nutné se jeví plné využívání facilitátorů. Posudková komise poukázala na to, že ZŽP tělesná hygiena nebyla uznána jako nezvládaná ani lékařem OSSZ při posouzení dne 12. 11. 2018.
26. Žalobkyně ve vyjádření ze dne 12. 12. 2023 k podkladům rozhodnutí namítala, že nezvládá ani ZŽP tělesná hygiena. Odkázala na vyjádření její matky jakožto pečující osoby, která
- Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

avedla, že žalobkyně nezvládá použití hygienického zařízení, neotevře zástěnu do sprchy, ve sprše ani ve vaně si nepustí baterii a nenastaví si optimální teplotu vody, neuzavře výpusť vany, neotevře sprchový gel a šampon, nevymáčkne jejich obsah, nevymáčkne tekuté mýdlo, neosuší si tělo osuškou, nevysuší si vlasy ručníkem, neudrží fén, nevymáčkne zubní pastu, nerozčese si vlasy. Při použití koupelny či toalety neotevře a nezavře dveře, nevytáhne toaletní papír ze zásobníku, nespláchne toaletu. Na podporu svých tvrzení odkázala na vyjádření matky, zprávu ze dne 11. 12. 2023 od klinické psychologky Mgr. V., zprávu praktické lékařky MUDr. Š. a výsledky místního šetření provedeného v únoru 2023. Dále poukázala na závadějící tvrzení posudkové komise, podle kterého u ní v roce 2018 byla ZŽP tělesná hygiena hodnocena jako zvládaná. Takový závěr byl učiněn pouze v rozhodnutí úřadu práce ze dne 3. 12. 2018, které bylo následně změněno rozhodnutím žalovaného ze dne 18. 7. 2019.

27. Žalovaný rozhodnutím ze dne 20. 12. 2023, č. j. MPSV-2023/266582-912 (dále jen rozhodnutí ze dne 20. 12. 2023), zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil prvostupňové rozhodnutí. Vyšel z doplňujícího posudku ze dne 30. 11. 2023, jehož závěry téměř doslovně zrekapituloval.
28. Ministr práce a sociálních věcí zrušil v přezkumném řízení rozhodnutím ze dne 24. 4. 2024, č. j. MPSV-2024/7817-513/5, rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 12. 2023 a věc mu vrátil k novému projednání, neboť se posudková komise dostatečně nevypořádala s informacemi o zdravotním stavu žalobkyně ve vztahu k ZŽP tělesná hygiena (s popisovaným významným omezením svalové síly a jemné motoriky).
29. Žalovaný znovu vyzval posudkovou komisi o vypracování doplňujícího posudku, ve kterém by posoudila zvládání ZŽP tělesná hygiena, jelikož se zatím dostatečně nevypořádala s významným omezením svalové síly a jemné motoriky, které je u žalobkyně popisováno.
30. Posudková komise v doplňujícím posudku ze dne 15. 1. 2025 setrvala na závěrech doplňujícího posudku ze dne 30. 11. 2023, že žalobkyně nezvládá pět ZŽP: mobilita, stravování, oblékání a obouvání, péče o zdraví, osobní aktivity (jako nezvládnutá byla hodnocena ZŽP tělesná hygiena – *pozn. soudu*), proto se považuje za osobu do 18 let věku závislou na pomoci jiné osoby ve II. stupni (středně těžká závislost). Posudková komise uvedla, že významné omezení svalové síly a jemné motoriky je sice popisováno v odborném nálezu, avšak dále není kvantifikováno, např. svalovým testem. Opakovaně uváděný pocit je rázu subjektivního. Nebyly popsány výrazné svalové atrofie, středně těžké či těžké parézy apod. Významná funkční ztráta dominantní horní končetiny nebo podstatné omezení funkce obou horních končetin různé etiologie plně objektivizována nebyla. Metodický pokyn stanoví, co se rozumí schopností použít hygienické zařízení. U žalobkyně je uváděn pocit výrazné celkové slabosti spojený se základním onemocněním (viz např. ambulantní vyšetření dne 24. 3. 2023, Klinika dětské a dospělé ortopedie a traumatologie 2. LF UK a FN Motol, dětská ambulance). Dále z dané lékařské zprávy citovala, že se [žalobkyně] cítí subjektivně poměrně dobře, pocit celkové slabosti, bolesti občasné (měsíc od distorse P kolene). I přes tento pocit celkové slabosti byla drobná, astenická dívka před úrazem P kolene schopna ujít 400 m. Při uváděném postižení jemné motoriky je dle sociálního šetření schopna používat tablet a mobilní telefon. Posudková komise uvedla, že je u žalobkyně při dané diagnóze přítomna hypermobilita kloubů, zranitelnost, hyperelasticita kůže, cévní fragilita, zvýšená celková únavnost. Toto bylo zohledněno v uznání mimořádné péče ZŽP péče o zdraví. Avšak i z toho, co uvedla matka či žalobkyně v sociálním šetření (které bylo

v posudku citováno) stran zvládání či nezvládání ZŽP tělesná hygiena (mimo jiné ještě při posouzení 12. 11. 2018 uznána daná ZŽP jako zvládaná), je patrné, že žalobkyně v žádném případě nevyužívá kromě elektrického kartáčku na zuby žádné facilitátory, byť v současné době je poměrně široký výběr daných facilitátorů (elektrické dotykové zásobníky prakticky na cokoli – mýdlo, gel, šampon, pasta na zuby v tenkém balení, jednoduché pákové baterie apod).

31. Žalobkyně ve vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 28. 1. 2025 znovu namítala, že ZŽP tělesná hygiena nezvládá. Upozornila, že tělesná hygiena u ní byla považována za nezvládanou až do návrhu na zvýšení příspěvku na péči. Ze spisu nevyplývá, že by u ní došlo k jakémukoli zlepšení zdravotního stavu, tudíž pro jiné hodnocení ZŽP tělesná hygiena není objektivní důvod. Ani v doplňujícím posudku ze dne 15. 1. 2025 se posudková komise s touto okolností nevypořádala. Sama naopak uvádí, že zdravotní stav žalobkyně je dlouhodobě nepříznivý. Přítomnost další osoby při výkonu tělesné hygieny není pouze preventivní. O neobjektivním přístupu posudkové komise svědčí i to, že desinterpretuje informaci z lékařské zprávy ze dne 24. 3. 2023, ve které je reprodukováno, že se žalobkyně *subjektivně cítí poměrně dobře*. Posudková komise pomíjí, že tablet a mobilní telefon pracují na principu mírného dotyku a žalobkyně je proto schopna je používat. Tablet používá právě proto, že není schopná psát rukou, má jej tedy jako učební pomůcku, stejně jako mobilní telefon. To však neznamená, že je schopná používat běžná zařízení (např. pákovou baterii v koupelně apod). Příléhavé není ani přirovnání dopomoci v koupelně k péči o zdraví, neboť cílem není zdraví, ale hygiena. V posudku je žalobkyně nabádána k použití různých facilitátorů, aniž by bylo vysvětleno, co se uvedenými pojmy rozumí. Je možné, že existuje elektrický zásobník na mýdlo, ani ten by ale problémy žalobkyně nevyřešil. Žalobkyně také každodenně za pomoci asistenta absolvuje výuku na střední škole, která jí výše zmiňované facilitátory není schopna zajistit. Úvahy posudkové komise tak zůstávají v teoretické rovině, bez vazby na realitu běžného dne žalobkyně. Dále uvedla, že měla v důsledku svého onemocnění během půl roku třikrát poraněné koleno, praská jí kůže na kolenou a má silné bolesti dolních končetin. Současně trpí špatnou hojivostí poranění, která je běžně několikátýdenní. Od doby, co jí začala praskat kůže na kolenou, je nutná zvýšená opatrnost při ošetřování, což se týká i tělesné hygieny. V důsledku zdravotních potíží a bolestí trpí i psychickými problémy. Žádný z odborníků, kteří mají žalobkyni v péči, není schopen určit, jak bude její onemocnění postupovat, neboť k tomu nejsou žádné odborné studie. V kontrastu s tím se jeví závěry posudkové komise jako bagatelizující. K vyjádření přiložila fotografie svého úrazu a ruky, a dále aktuální lékařské zprávy z Kliniky dětské chirurgie Fakultní nemocnice v Motola, a to ze dne 5. 10. 2024 a 23. 1. 2025 od MUDr. T. a ze dne 13. 1. 2025 od MUDr. H. citovala z poslední jmenované lékařské zprávy, podle které má „[p]acientka těžké pohybové postižení, hlavní problém je extrémně nízká svalová síla, potřebuje trvalou asistenci, kauzální terapie neexistuje, pouze léčba bolesti.“

32. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobkyně a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Vyšel přitom z doplňujících posudků ze dne 30. 11. 2023 a 15. 1. 2025. Ve vztahu k ZŽP tělesná hygiena zopakoval závěry uvedené v doplňujícím posudku ze dne 15. 1. 2025 s tím, že se v něm posudková komise vypořádala se všemi námitkami k dané ZŽP, které žalobkyně vznesla v průběhu řízení. Současně konstatoval, že posudky vycházejí z dostatečně zjištěného skutkového stavu, a proto je považuje za úplné, objektivní a přesvědčivé. Dále žalovaný k námitkám žalobkyně uvedl, že při posuzování zdravotního

stavu ve věci příspěvku na péči vycházejí posudkové lékaři z lékařských zpráv a posudků vypracovaných odbornými lékaři. Nehodnotí pouze základní diagnózu, ale především její dopad na funkční postižení posuzované osoby. Posudek žalovaný zhodnotil tak, že zahrnuje hodnocení zdravotního stavu žalobkyně provedené na základě uvedené zdravotnické dokumentace, odkazy na výsledky sociálního šetření i popis dopadů jejího zdravotního stavu na zvládání ZŽP. Posudkové lékařství je specializovaný atestační obor. Posuzovat zdravotní stav pro účely posouzení stupně závislosti osoby na pomoci jiné fyzické osoby mohou jen kvalifikovaní odborníci v daném oboru. Zdůraznil, že v projednávané věci byly splněny požadavky na posouzení zdravotního stavu. Pokud nejsou subjektivně uváděné skutečnosti podepřeny medicínskými objektivně zjištěnými fakty, nemohou být akceptovány. Samotný subjektivní nesouhlas zástupce žalobkyně se závěry správních orgánů nemůže založit nezákonnost správních rozhodnutí. Žalovaný nezpochybňuje nepříznivý zdravotní stav žalobkyně a potíže, které z tohoto stavu vyplývají, ale posudková kritéria pro přiznání příspěvku na péči ve vyšším stupni závislosti, respektive uznání ZŽP tělesná hygiena, v daném období splněna nebyla. K argumentu, že ZŽP tělesná hygiena byla dříve uznána za nezvládanou, žalovaný uvedl, že se jednalo o posouzení v jiné věkové kategorii. Posudková komise u žalobkyně neshledala ve zdravotnické dokumentaci poruchu funkčních schopností dosahující úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí účastnice řízení a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout základní životní potřebu v přijatelném standardu. Není vyžadováno 100% zvládnutí, ale zvládnutí alternativním způsobem za využití pomůcek a uzpůsobení domácnosti, jak posudková komise ve svém zhodnocení konkrétně uvádí. Ve zbylých částech napadeného rozhodnutí žalovaný obecně vyložil principy a pravidla posuzování závislosti osoby pro účely přiznání příspěvku na péči.

Splnění procesních podmínek

33. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a proti rozhodnutí, proti kterému je žaloba přípustná. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlídnout z moci úřední, soud neshledal.
34. Ve věci soud rozhodl bez jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť účastníci řízení s takovým postupem souhlasili. Současně pro tento postup byly splněny podmínky podle § 76 s. ř. s. Dokazování navržené žalobkyní (znaleckým posudkem, výsledkem matky žalobkyně a listinami, které nejsou součástí správního spisu) soud pro nadbytečnost neprováděl. Pro posouzení věci byly dostačující skutečnosti zjištěné ze správního spisu, jehož obsahem se dokazování neprovádí, z něj soud bez dalšího vychází [srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, nebo ze dne 19. 12. 2022, č. j. 2 Ao 2/2022-36].

Posouzení žaloby

35. Žalobkyně namítá, že žalovaný překročil meze odvolacího přezkumu stanovené v § 89 odst. 2 věty druhé správního řádu, když přezkoumal prvostupňové rozhodnutí i ohledně zvládání

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

ZŽP tělesná hygiena, které žalobkyně v této části nerozporovala. Žalovaný dospěl na základě neúplného a nepřesvědčivého posudkové hodnocení jeho posudkové komise k chybnému závěru, že žalobkyně zvládá ZŽP tělesná hygiena, proto je osobou ve věku do 18 let závislou na pomoci jiné osoby pouze ve II. stupni (středně těžká závislost). Napadené rozhodnutí je navíc nedostatečně odůvodněné.

36. Soud se nejprve zabýval tím, zda žalovaný překročil meze odvolacího přezkumu, přičemž v této části žalobu důvodnou neshledal.
37. Ve správním řízení, mimo oblast správního trestání, může odvolací orgán odvoláním napadené rozhodnutí změnit bez ohledu na obsah odvolacích námitek v neprospěch odvolatele v případě, je-li odvoláním napadené rozhodnutí v rozporu s právními předpisy (§ 90 odst. 3 správního řádu). Úkolem správního orgánu rozhodujícího o odvolání je tedy napravit případnou nezákonnost rozhodnutí správního orgánu prvního stupně (§ 89 odst. 2 věta první správního řádu). Jeho správnost pak přezkoumává jen v rozsahu odvolacích námitek, jinak pouze tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem (§ 89 odst. 2 věta druhá správního řádu). Pokud jde o řízení o příspěvku na péči, odvolací správní orgán přezkoumává v odvolacím řízení naplnění zákonných podmínek nároku na příspěvek na péči (jež nepodléhá správnímu uvážení), nikoli správnost rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Je proto v tomto ohledu oprávněn přezkoumat zákonnost rozhodnutí správního orgánu prvního stupně v celém jeho rozsahu, tedy i nad rámec odvolacích námitek (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 3. 2015, č. j. 2 Ads 217/2014-34; bod 9).
38. S ohledem na výše uvedené proto soud konstatuje, že žalovaný postupoval v souladu se zákonem, když za účelem posouzení naplnění podmínek pro zvýšení příspěvku na péči přezkoumal prvostupňové rozhodnutí ve vztahu ke všem ZŽP, tedy i tělesná hygiena, ačkoliv její hodnocení žalobkyně v odvolání nerozporovala.
39. Nicméně soud shledal, že se žalovaný dopustil jiných pochybení, pro která je žaloba důvodná. Žalovaný nepřezkoumatelně odůvodnil odklon od dřívějšího hodnocení ZŽP tělesná hygiena, v části hodnocení zvládání ZŽP tělesná hygiena je jeho argumentace nepřesvědčivá a v části je v rozporu s obsahem správního spisu.
40. Podle § 7 odst. 1 věty první a druhé zákona o sociálních službách se příspěvek na péči poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob.
41. Podle § 7 odst. 2 zákona o sociálních službách má nárok na příspěvek osoba uvedená v § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8.
42. Podle § 8 odst. 1 zákona o sociálních službách se osoba do 18 let věku považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve *a)* stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři základní životní potřeby, *b)* stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat čtyři nebo pět základních životních potřeb, *c)* stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna
- Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

zvládat šest nebo sedm základních životních potřeb, d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat osm nebo devět základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby.

43. Podle § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách se při posuzování stupně závislosti na pomoci jiné osoby hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Podle § 9 odst. 3 zákona o sociálních službách se schopnost zvládat základní životní potřebu uvedenou v odstavci 1 písm. j) nehodnotí u osob do 18 let věku.
44. Podle § 9 odst. 4 zákona o sociálních službách se při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
45. Podle § 9 odst. 5 zákona o sociálních službách pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku
46. Podle § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách (dále jen „prováděcí vyhláška“) platí, že **pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 prováděcí vyhlášky, není schopna základní životní potřebu zvládat**, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
47. Podle přílohy č. 1 písm. f) prováděcí vyhlášky se za schopnost zvládat základní životní potřebu tělesná hygiena považuje stav, kdy je osoba schopna 1. použít hygienické zařízení, 2. dodržovat tělesnou hygienu, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, 3. provádět celkovou hygienu, 4. česat se, provádět ústní hygienu, holt se.
48. Z judikatury NSS i správních soudů vyplývá konstantně zastávaný názor, že posouzení stupně závislosti pro účely rozhodování o příspěvku na péči musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, kterými jsou nález vydaný poskytovatelem

zdravotních služeb, výsledek sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, výsledek funkčního vyšetření a výsledek vyšetření posuzujícího lékaře. V rámci odvolacího řízení je tímto vyšetřením posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „organizační zákon“).

49. Posouzení zdravotního stavu je přitom vždy věcí odborně medicínskou, k níž nemají soudy potřebné odborné znalosti, a proto vychází z vyjádření subjektů, které tyto znalosti mají. Z tohoto důvodu soudy kladou při hodnocení posudku zvýšený důraz na jejich jednoznačnost, úplnost a přesvědčivost. Posudek lze považovat za úplný a přesvědčivý jen v případě, že se v něm posudková komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédne k potížím udávaným žalobcem a tyto posudkové závěry jednoznačně a konkrétně zdůvodní (srov. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2013, č. j. 3 Ads 24/2013-34, nebo ze dne 23. 9. 2009 č. j. 4 Ads 57/2009-53). Pokud by z podkladů lékařského posudku vyplývalo, že posuzovaný některou z aktivit nutných pro celkové zvládnutí určité potřeby sám a bez pomoci jiné osoby nezvládá, a orgány lékařské posudkové služby by přesto takovou základní životní potřebu považovaly za zvládanou, bylo by jejich povinností tento svůj závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit (rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2014 č. j. 3 Ads 50/2013-32).
50. NSS ve své judikatuře dále dovodil, že v řízení o nároku na příspěvek na péči je povinností odvolacího správního orgánu požádat posudkovou komisi o doplnění posudku, *„pokud by posudková komise postavila své hodnocení na rozporných podkladech, aniž by rozpory sama odstranila nebo vysvětlila. Tak tomu může být v případě, že se objeví rozpor mezi výsledkem šetření sociálního pracovníka a názorem posudkové komise, aniž by posudková komise sama provedla vlastní přezkoušení zdravotního stavu žadatele o příspěvek“* (viz rozsudek NSS ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25).
51. Posudková komise se musí vyjádřit ke schopnosti posuzované osoby zvládat veškeré aktivity vyjmenované u jednotlivých životních potřeb v příloze č. 1 prováděcí vyhlášky, případnými spornými dílčími aktivitami se musí detailně zabývat a své úvahy opřít o dostatečně zjištěný skutkový stav. Posudkové závěry musí jednoznačně a konkrétně zdůvodnit. Případné chybějící náležitosti posudku způsobující jeho nepřesvědčivost nebo neúplnost nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to nemá potřebnou odbornou erudici. Nenaplnění požadavků na přesvědčivost a úplnost posudku je vadou řízení před správním orgánem ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., pro kterou musí krajský soud napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení (rozsudky NSS ze dne 29. 9. 2015, č. j. 4 Ads 167/2015-27, a ze dne 20. 12. 2018, č. j. 10 Ads 269/2018-27).
52. Obecně přitom platí, že posouzení schopnosti zvládat základní životní potřebu není intuitivní, ale vyplývá z objektivizovaných kritérií – příslušných dílčích aktivit základních životních potřeb vymezených v příloze č. 1 prováděcí vyhlášky. Jestliže v řízení o příspěvku na péči vzniknou pochybnosti o tom, zda je posuzovaný schopen zvládat určité dílčí aktivity základní životní potřeby, nepostačí pro zachování úplnosti, správnosti a přesvědčivosti posudku tyto pochybnosti rozptýlit paušálním tvrzením, že příslušnou základní životní potřebu posuzovaný zvládá, naopak je povinností lékařské posudkové služby tento závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit (srov. např. rozsudek NSS ze dne 29. 9. 2015, č. j. 4 Ads 167/2015-27).

53. **Má-li být posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý, musí obsahovat také odůvodnění, proč oproti předchozím posudkovým hodnocením došlo k přehodnocení schopnosti posuzované osoby zvládat jednotlivé ZŽP.** Tento postup je obzvláště nutný v případech, kdy je nepříznivý zdravotní stav trvalého charakteru a bez vyhlídek dalšího zlepšení (srov. např. rozsudek NSS ze dne 20. 5. 2015, č. j. 3 Ads 214/2014-25, a rozsudek Krajského soudu v Ostravě - pobočka Olomouc ze dne 17. 6. 2019, č. j. 72 Ad 9/2018-24). Důvodem pro takový postup může být zejména změna zdravotního stavu, postupná adaptace, nebo u nezletilých také přirozený rozvoj schopností v rámci dospívání. Nepostačí přitom pouhé obecné konstatování, že u posuzované osoby nastal některý z důvodů pro přehodnocení zvládání ZŽP, ale je třeba uvést, v čem konkrétně tento důvod spočívá (např. zlepšení hybnosti končetiny v důsledku dlouhodobé rehabilitace apod.).
54. Soud dává žalobkyni za pravdu v tom, že posudková komise řádně neodůvodnila rozpor svých závěrů ohledně zvládání ZŽP tělesná hygiena s dřívějšími posudkovými hodnoceními. Z rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 7. 2019 vyplývá, že před podáním návrhu na zvýšení příspěvku na péči posudková komise v posudku ze dne 21. 6. 2019 hodnotila ZŽP tělesná hygiena jako nezvládanou. K témuž dospěl i posudkový lékař OSSZ v posudku ze dne 13. 4. 2023, z něhož vychází i prvostupňové rozhodnutí. Dokonce i v průběhu odvolacího řízení posudková komise v posudku ze dne 14. 9. 2023 opět uzavřela, že žalobkyně danou ZŽP nezvládá. Nicméně následně posudková komise v doplňujícím posudku ze dne 30. 11. 2023 a též v doplňujícím posudku ze dne 15. 1. 2025 konstatovala, že žalobkyně ZŽP tělesná hygiena zvládá, avšak nijak nezdůvodnila odklon od svých dřívějších závěrů. Navíc zcela nepřípadně odkázala na posudek ze dne 12. 11. 2018 (podle kterého žalobkyně tuto ZŽP také zvládala), neboť ten byl následně v této části žalovaným revidován (ZŽP tělesná hygiena byla následně vyhodnocena jako nezvládnutá). V posudku posudkové komise ze dne 14. 9. 2023 je přitom jednoznačně uvedeno, že žalobkyně není schopna zvládat tam uvedené ZŽP **trvale, každodenně, v přijatelném standardu ani za využití různých pomůcek**. Pro ZŽP tělesná hygiena přitom posudková komise v posudku ze dne 14. 9. 2023 nevyjádřila ani žádné pochybnosti (např., že by se jednalo o hraniční posouzení). Totožný závěr o nezvládání ZŽP tělesná hygiena je i v posudku ze dne 13. 4. 2023. Soud znovu zdůrazňuje, že odůvodnění odklonu od předchozích posudkových hodnocení je nutné obzvláště v případech, kdy je nepříznivý zdravotní stav trvalého charakteru. Takový se přitom jeví zdravotní stav žalobkyně. Z žádné lékařské zprávy nevyplývá, že by se mohl zdravotní stav žalobkyně s ohledem na její zdravotní postižení postupem času zlepšovat (žalovaný na žádnou takovou skutečnost ani nepoukázal). Žalovaný pouze konstatoval, že „[k] argumentu, že namítaná základní životní potřeba tělesná hygiena byla dříve uznána za nezvládanou, uvádí odvolací orgán, že se jednalo o posouzení v jiné věkové kategorii.“ Toto konstatování je přitom spíše v rozporu s obecnými postupy při stanovování stupně závislosti u osoby do 18 let věku. Jak i správně uváděl žalovaný v napadeném rozhodnutí, **u osoby do 18 let věku se nepřihlíží k potřebě péče, která vyplývá z věku osoby** a tomu odpovídajícímu stupni biopsychosociálního vývoje. To znamená, že neschopnost zvládnout některou aktivitu v rámci určité ZŽP z důvodu nízkého věku a tomu odpovídajícímu stupni biopsychosociálního vývoje se nepovažuje za neschopnost zvládání ZŽP. Soudu ovšem není zřejmá úvaha žalovaného, jak odlišně tedy posuzoval projevy onemocnění žalobkyně (zejména svalovou slabost) v době, kdy byla mladší a nyní (resp. v době vydání napadeného rozhodnutí), aby mohla být tato ZŽP vyhodnocena v minulosti jako nezvládaná, aniž by zůstala nezvládaná i do budoucna. Pokud posudková komise, resp. i žalovaný, v minulosti Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

dospěli k závěru, že zejm. z důvodu svalové slabosti potřebuje žalobkyně dopomoc s ZŽP tělesná hygiena, není zřejmé, proč (pouze s ohledem na věk) hodnotí nyní tuto skutečnost odlišně. Žalovaný nekonstatoval, že by u žalobkyně došlo oproti minulosti ke zlepšení zdravotního stavu. Pouze uvedl, že v minulosti byla žalobkyně posuzována v jiné věkové kategorii, což ovšem nijak nevysvětluje přehodnocení zvládání ZŽP tělesná hygiena. Soud tak konstatuje, že v této části je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

55. Zároveň soud konstatuje, že se žalovaný nezabýval všemi dílčími aktivitami ZŽP tělesná hygiena, a zbývající argumentaci k některým aktivitám této ZŽP pak soud hodnotí jako nepřesvědčivou.
56. Není dostatečné, jakým způsobem žalovaný, prostřednictvím posudkové komise hodnotil zvládání dílčích aktivit ZŽP tělesná hygiena, neboť za schopnost zvládat ZŽP tělesná hygiena se považuje stav, kdy je osoba schopna: 1. **použít hygienické zařízení**, 2. **dodržovat tělesnou hygienu**, **mýt si a osušovat jednotlivé části těla**, 3. **provádět celkovou hygienu**, 4. **česat se**, **provádět ústní hygienu**, **holit se**. Avšak žalovaný se některými dílčími aktivitami nezabýval vůbec. Žalovaný sice obecně konstatoval možnost používat řadu facilitačních pomůcek, resp. uzpůsobit domácnost určitým nesnázím, které žalobkyni výrazně ztěžují její sebeobsahu, avšak nijak nereagoval například na to, že žalobkyně není schopna z důvodu svalové slabosti vytáhnout toaletní papír ze zásobníku ani spláchnout toaletu. Soud má přitom za to, že aktivita *použít hygienické zařízení* nemůže být omezena toliko na fyzické vykonání potřeby na toaletě (což navíc spadá spíše do ZŽP výkon fyziologické potřeby), ale musí být zvládnuta základní obsluha spojená s touto potřebou (např. právě spláchnutí toalety). Žalovaný neuvedl nic ani ve vztahu k námitce, že si žalobkyně nerozčese vlasy, neuvedl tak nic k aktivitě česání. Taktéž se žalovaný nijak nevypořádal s námitkou, že žalobkyni musí osušovat tělo jiná osoba z důvodu, že se tak musí činit pouze lehkým přikládáním ručníku, aby se předešlo poranění. Není tak zřejmé, jak žalovaný hodnotil dílčí aktivitu osušovat si jednotlivé části těla.
57. Žalovaný také prostřednictvím posudkové komise dospěl k závěru, že omezení svalové síly a jemné motoriky je u žalobkyně pouze subjektivního rázu, jelikož toto omezení nebylo doposud nijak kvantifikováno (např. svalovým testem), byť je popisováno i v odborném nálezu. Soud ovšem upozorňuje na to, že absence přesné kvantifikace omezení svalové síly a jemné motoriky nemůže vést bez dalšího k závěru, že žalobkyně danou ZŽP zvládá, zvláště pak za situace, kdy jsou konkrétní obtíže popisovány právě i v lékařských zprávách, byť nejsou přesně kvantifikovány na *nějaké* stupnici. Pochybnosti o zvládání určité ZŽP nelze rozptýlit pouhým paušálním tvrzením, že příslušnou ZŽP posuzovaná osoba zvládá. Vliv omezení svalové síly a jemné motoriky na zvládání ZŽP tělesná hygiena přitom u žalobkyně nevyplývá pouze ze subjektivních sdělení při lékařských vyšetřeních, tyto závěry jsou naopak součástí i hodnocení lékařů, tedy i oni upozorňují na výraznou svalovou slabost žalobkyně. Současně jsou tyto projevy patrné např. i ze záznamu o sociálním šetření ze dne 24. 2. 2023 (žalobkyně nevymáčkne zubní pastu na kartáček, neotevře šampon ani sprchový gel, nepustí vodu, nezmáčkne zásobník na mýdlo či si nerozčese vlasy). Všechny tyto skutečnosti přitom musely být žalovanému známy. Například v posudku ze dne 30. 11. 2023 je citován lékařský nález ze dne 9. 3. 2023 MUDr. I. Š., Privátní pediatriká péče: „*V r. 2011 vysloveno podezření na poruchu vaziva Ehlers Danlos syndrom. Hematomy tvořící se i po banálních úraze zanechávají dlouhodobou pigmentaci kůže. (...) Chůze max. 100m* Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

s přestávkami bez pomoci, chůze do schodů zhoršena po úraze kolene. Jemná motorika výrazně zhoršená, což jí znemožňuje běžnou každodenní činnost v rámci sebeobsluhy. E. od narození výrazně hendikepovaná díky vrozenému závažnému onemocnění, pro které neexistuje kausální léčba. Onemocnění je velmi vzácné, E. vylučuje z běžných aktivit a sociálně ji izoluje. Je zcela odkázaná na pomoc rodičů, zvláště matky. Nevládá si sama ukrojit jídlo, nemá sílu si nalít vodu z láhve, nezvedne džbán s vodou. Sama si nenatáhne punčochy, nezapne knoflíky. Nevytlačí si pastu na zuby, neotevře šampon, nevládá sprchu. Nevládá sama rehabilitační cvičení. Nemá fyzickou sílu otvírat a zavírat dveře. Není schopna používat dopravní prostředky. (...) Zdravotní stav E. je dlouhodobě nepříznivý, musí absolvovat četné ambulantní kontroly.“ V lékařské zprávě z fakultní nemocnice v Motole, kardiologická ambulance ze dne 13. 1. 2025 vyhotovené MUDr. J. H., kterou žalobkyně přiložila k vyjádření ze dne 28. 1. 2025 se uvádí: „Pacientka má těžké pohybové postižení, hlavní problém je extrémně nízká svalová síla, potřebuje trvalou asistenci, kauzální terapie neexistuje, pouze léčba bolesti.“ Součástí příloh vyjádření byly i fotografie ruky žalobkyně, na kterých je zaznamenáno, jak jsou prsty žalobkyně výrazně pokroucené, dále byly přiloženy i fotografie se zraněními žalobkyně (hematomy, otevřené rány).

58. Ačkoli žalovaný poukazoval na to, že žalobkyně může používat různé facilitační pomůcky, případně že domácnost, ve které žalobkyně žije, může být vybavena různými bezdotykovými zásobníky na prostředky (šampón, mýdlo apod.), tak podle soudu tím nijak nevysvětluje, že by žalobkyně ZZP tělesná hygiena skutečně zvládala v přijatelném standardu. Žalovaný se nijak nevypořádal s kombinací potíží, kterým žalobkyně v důsledku své nemoci čelí. Z lékařských zpráv (a dalších podkladů rozhodnutí) je totiž zřejmé, že má žalobkyně extrémně nízkou svalovou slabost, zároveň je výrazně náchylná ke zraněním (ta jsou zdokumentována nejen lékařskými zprávami, ale i fotografiemi). S ohledem na křehkost kůže pak například smí být žalobkyně ve vaně maximálně 10 minut, při osušování těla musí být velmi opatrná apod. Není zřejmé, jak kombinaci těchto obtíží žalovaný vzájemně posoudil. I kdyby soud připustil, že některé žalovaným doporučované vybavení domácnosti může žalobkyni určité dílčí aktivity usnadnit (např. dávkování mýdla nebo šampónu), tak tím ale žalovaný nijak nevysvětlil, jak bude žalobkyně schopna se omýt – tedy rozetřít mýdlo po těle, a to i na hůře dostupných částech, a též pak toto mýdlo (nebo šampon z vlasů) opláchnout, a to vše do 10 minut, aby si nezpůsobila poranění/poškození kůže, ke kterému je v důsledku své nemoci náchylná, a které se jí navíc velmi obtížně hojí. Zároveň by měla být žalobkyně schopna se i usušit, a to tak, aby si opět nezpůsobila poranění. Pokud je u žalobkyně přítomna extrémní svalová slabost, těžko si lze představit, že bude schopna (zvlášť již po pro ni náročných úkonech spojených s nanášením mýdla a oplachováním) se koordinovaně a citlivě osušit pouze jemným přikládáním osušky k tělu, a to opět i na hůře přístupných částech těla. Soud má za to, že zohledňování používání facilitátorů musí být v kontextu individuálního zdravotního stavu posuzované osoby a musí být zohledněny nejen projevy onemocnění, které má facilitátor kompenzovat (např. dávkování mýdla v případě svalové slabosti a neschopnosti otevřít a zmačknout tubu), ale i v kontextu celkových zdravotních možností posuzované osoby (zda i přes usnadnění dílčího úkonu je myslitelné, že může danou aktivitu zvládnout dokončit). Zároveň nepovažuje soud za přijatelný standard, aby prakticky veškeré dílčí aktivity konkrétní ZZP byly zvládnuty s užitím nějakých facilitátorů. I kdyby si bylo možné představit, že by třeba domácnost žalobkyně byla vybavena nejrozumnějšími bezdotykovými přístroji a pomůckami (od dávkovačů přípravků, po například toaletu splachovanou bez dotyku pomocí senzoru), Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

tak tento standard není běžný všude, kde se žalobkyně (často) běžně nachází; a například ve škole, do které žalobkyně pravidelně dojíždí, by již opět nebylo možné považovat ZŽP tělesná hygiena za zvládanou, protože by tyto prostory nemusely být vybaveny v tak specifickém standardu, jaký žalovaný naznačuje pro domácnost žalobkyně.

59. Dále žalovaný na základě závěrů posudkové komise konstatoval, že projevy onemocnění žalobkyně (hypermobilita kloubů, zranitelnost, hyperelastická kůže, cévní fragilita, zvýšená celková únavnost) již zohlednil v uznání nezvládnutí ZŽP péče o zdraví. K tomu soud uvádí, že soubor symptomů určitého onemocnění má často komplexní dopad na fungování posuzované osoby. Skutečnost, že určité symptomy ovlivňují zvládnutí ZŽP péče o zdraví, nevylučuje, aby současně ovlivňovaly i další ZŽP. Žalovaný je povinen posuzovat samostatně každou ZŽP ve vztahu ke všem relevantním zdravotním omezením, a nikoli mechanicky odečítat již jednou zohledněný projev onemocnění. Tímto přístupem by došlo k nesprávnému podhodnocení celkového rozsahu závislosti dané osoby na pomoci.
60. Soud uzavírá, že žalovaný pochybil, když neodůvodnil, zda žalobkyně v přijatelném standardu zvládá dílčí aktivity ZŽP tělesná hygiena, nevypořádal se s rozpory v podkladech rozhodnutí a nezabýval se řádně ani námitkami, které žalobkyně uplatnila a ve kterých upozorňovala na všechny projevy své nemoci, v jejichž důsledku má za to, že ZŽP tělesná hygiena nezvládá. Napadené rozhodnutí je tak i v této části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí je navíc v rozporu s obsahem správního spisu.
61. Žalobkyně dále namítala, že žalovaný zavádějícím způsobem interpretoval obsah lékařské zprávy ze dne 24. 3. 2023, ve které žalobkyně sdělila, že se cítí poměrně dobře, a dále že není přiléhavé posouzení žalovaným, který dovozuje, že i přes postižení jemné motoriky je žalobkyně schopna používat tablet a mobilní telefon. Soud konstatuje, že uvedené skutečnosti (jak žalobkyně vyjádřila, že se cítí, a používání tabletu a mobilního telefonu) jsou v napadeném rozhodnutí (a tomu předcházejícím posudku posudkové komise) pouze rekapitulovány, aniž by žalovaný tyto skutečnosti jakkoli interpretoval. Soudu tak není zřejmé, jak žalovaný tyto skutečnosti vyhodnotil, zda pro něj skutečně byly relevantní pro konstatování závěru, že žalobkyně spornou ZŽP tělesná hygiena zvládá. V tomto ohledu tedy nemůže tyto žalobní body vypořádat, neboť žalobkyně v nich vznáší argumentaci, která nemá odraz v napadeném rozhodnutí. Pouze pro úplnost soud uvádí, že subjektivní pocit žalobkyně, jak se cítí, by nemohl vypovídat o zvládnutí ZŽP tělesná hygiena, neboť nemá vliv na fyzické projevy onemocnění žalobkyně, které jí ztěžují zvládnutí dílčích aktivit této ZŽP. Ze skutečnosti, že žalobkyně používá tablet nebo mobilní telefon (dotykový), pak lze dovodit pouze to, že je schopna koordinovat pohyby prstů k ovládnutí těchto (nebo obdobných) přístrojů, avšak nejedná se o úkony srovnatelné s nanášením mýdla na tělo, česáním či používáním toalety.

Závěr a náklady řízení

62. S ohledem na výše uvedené soud konstatuje, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, a dále vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí skutkový stav, který je v rozporu se správním spisem. Soud proto napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Současně soud vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.).

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

63. V dalším řízení je žalovaný vázán shora vysloveným právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). V případě, že žalovaný přehodnotí některou ze ZŽZ jako zvládnutou, přestože byla v minulosti vyhodnocena jako nezvládnutá, musí odůvodnit, na základě jakých skutečností k tomuto změněnému hodnocení dospěl. Dále musí ve vztahu posouzení ZŽP tělesná hygiena odůvodnit posouzení všech dílčích aktivit této ZŽP, a to i v kontextu žalobkyní uplatněných námitek. Pokud z některých z podkladů rozhodnutí vyplývá nezvládání některé dílčí aktivity ZŽP, přesto bude mít žalovaný za to, že žalobkyně tuto ZŽP zvládá, musí tento rozpor přezkoumatelným způsobem odůvodnit.
64. O nákladech řízení rozhodl soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že právo na jejich plnou náhradu v celkové výši 18 404,10 Kč vč. daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) náleží žalobkyni, jelikož byla ve věci zcela úspěšná. Náklady žalobkyně tvoří náklady na právní zastoupení a s nimi spojená DPH. Mezi náklady na právní zastoupení konkrétně patří plná odměna advokáta za tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba a replika k vyjádření žalovaného), a to v sazbě 4 620 Kč za úkon podle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 5 a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Dále mezi náklady na právní zastoupení patří paušální náhrada hotových výdajů advokáta za tři výše uvedené úkony právní služby v sazbě 450 Kč za úkon podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. A konečně DPH z odměny a náhrady hotových výdajů advokáta ve výši 21 % dle § 47 odst. 1 písm. a), odst. 4 zákona č. 235/2004 Sb., o DPH. Náhradu nákladů řízení soud uložil žalovanému zaplatit ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobkyně (§ 64 s. ř. s. ve spojení s § 149 odst. 1 o. s. ř. zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 23. února 2026

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

Martina Kotouček Mikolášková v.r.
soudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.